

14-08-2026

UKA2026/384

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Naalakkersuisut kingusinnerpaamik UPA2027-mi politikkimik ataatsimoortumik saqqummiussinissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Politikkip Kalaallit/Inuit piginnaasaqartut amerlanerusut pisortani aamma suliffeqarfinni pisortanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartuni sulisorineqalernissaat, piginnaasaasa ineriartortinneqarnissaat sulisorineqartuarnissaallu anguniassavai. Pingaartumik aqutsisutut atorfiit aamma periusissiornermut tunngasut pineqarput.

Politikki Kalaallit/Inuit Kalaallit Nunaanni nunap inoqqaavisut inissisimanerat pinsinnaatitaaffiilu aallaavigissavai. Anguniakkat kisitsisitigut uuttorneqarsinnaasut aalajangersarneqassapput. Ukiumoortumillu tamanut nalunaarusiortoqartassaaq. Atorfinitsitsinerit suliamut naleqquttunik piginnaasatigut piumasaqaatit tunngavigalugit ingerlanneqartuassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Juno Berthelsen, Naleraq)

Tunngavilersuut:

Kalaallit Nunaat Namminersornerullutik Oqartussat Namminersorlutik Oqartussallu aqqutigalugit pisortat suliassa qarfiinik amerlanerusunik akisussaaffeqalersimavoq. Nammineq aalajangiisinnaaneq akisussaaffinnik tigusinermiinnaq pineqanngilaq. Aamma qitiusumik suliassanik nammineq isumaginnissinnaanissamut piginnaasaqarnissaq pisariaqarpoq.

Kalaallit/Inuit Kalaallit Nunaanni nunap inoqqaajupput. Taamaattumik Kalaallit/Inuit piginnaasaqartut amerlanerusut Namminersorlutik Oqartussani, kommunini suliffeqarfinnilu pisortanit pigineqartuni atorfinissinnaanissaat anguniarlugu siunnerfilimmik suliniuteqartoqartariaqarpoq. Pingaartumik aqutsisutut atorfiit aamma periusissiornermut tunngasut pineqarput.

Atorfinitsitsinerit suliamut naleqquttunik piginnaasatigut piumasaqaatit tunngavigalugit ingerlanneqartuassapput. Qinnuteqartut piginnaasaat ataasiakkaarlugit nalilerneqartassapput.

Tamanna UKA2025/91-imi qaqinneqartunut attuumassuteqarpoq. Tassani Kalaallit Nunaata nunani tamalaani pisussaaffiisa, ilaatigut inuit pinsinnaatitaaffiisa nunallu inoqqaavisa pinsinnaatitaaffiisa, inatsisissatut siunnersuutini ersarissumik ilanngunneqartarnissaat siunnersuutigineqarpoq.

UKA2025/91 inatsisiliornermut tunngavoq. Siunnersuut manna piginnaasanik ineriartortitsinerimut, sulisunik attassiinnarnermut sulisussarsiortarnermullu tunngavoq. Ataatsimoorussaraat Kalaallit/Inuit Kalaallit Nunaanni nunap inoqqaavisut inissisimanerat pisinnaatitaaffilu ersarissumik aaqqissuussaasumillu isiginiarneqarnissaat.

Pisortani atorfinitsitsisarneq pillugu malittarisassat periutsillu pioreerput. Atorfiit ilaannut tunngatillugu kalaallisut oqaatsinik kalaallillu kulturiannik inuiaqatigiinnilu pissutsinik ilisimasaqarneq pingaartinneqarsinnaavoq. Kisianni piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suliniut ersarissoq uuttorneqarsinnaasorlu sulii amigaataavoq. Suliniutip Kalaallit/Inuit piginnaasaqartut amerlanerusut aqutsisutut atorfinni periusissiornermullu tunngasuni sulilernissaat anguniassavaa. Taamaattumik politikkimi aqutsisunik ineriartortitsineq, ilinniaqqinneq, mentorimik aaqqissuussinerit sulisunillu attassiinnarneq ilaatinneqartariaqarput. Anguniakkat erseqqissut aalajangersarneqassapput. Taamaallitutik Inatsisartut innuttaasullu ukiut tamaasa ineriartorneq malinnaaffigisinnaassavaat.

Politikkip ataatsimoortup minnerpaamik makku imarisariaqarpai:

- Kalaallit/Inuit sulisorineqartut amerlassusaannut anguniakkat kisitsisitigut uuttorneqarsinnaasut, pingaartumik aqutsinermi periusissiornermilu atorfinni,
- aqutsisunik ineriartortitsineq, mentorimik aaqqissuussinerit, ilinniaqqinneq piginnaasanillu ineriartortitsineq,
- pisortani suliffeqarfinnilu pisortanit pigineqartuni piginnaasanik ineriartortitsinerimut, sulisunik attassiinnarnermut sulisussarsiortarnermullu malittarisassat,
- ineriartorneq anguniakkallu pillugit ukiut tamaasa Inatsisartunut tamanut saqqummiunneqartartussamik killiffik pillugu nalunaarusiaq.

Politikki suliniutit ersarissuunissaannut uuttorneqarsinnaanissaannullu iluaqutaassaaq. Kalaallit/Inuit akornanni aqutsinermi piginnaasanik ineriartortitsineq nukittorsarsinnaavaa. Aamma avataanit sulisussarsiornissamut pisariaqartitsineq annikillisinnaavoq.

Kalaallit Nunaat siunissami aamma avataanit piginnaasalinnik pisariaqartitsiuassaaq. Siunnersuutip siunertarinngilaa allat suliffeqarnermi periarfissaannik killiliinissaq. Siunertaavoq Kalaallit/Inuit piginnaasaqartut amerlanerusut aqutsinermi periusissiornermilu pingaarutilinnik suliaassanik isumaginnissinnaanissamut periarfissarissaarnerulernissaat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Politikkip anguniakkallu suliarineqarnerat AC-fuldmægtigip ukioq affaq sulineranut naapertuuttumik isumalluutini pisariaqartitsissasoq nalilerneqarpoq. Tamanna 250.000 kr.-

it missaannik aningaasartuuteqassaaq. Ukiumoortumik nalunaarusiortarnek aamma ingerlaavartumik allaffissornikkut isumalluutitik pisariaqartitsissaaq. Annertussusia nalunaarusiortarnermi periuseq toqqarneqartoq apeqqutaassaaq. Taamaattumik maanna erseqqissumik naatsorsorneqarsinnaangilaq.

Aqutsisunik ineriartortitsinermut, mentorimik aaqqissuussinernut, ilinniaqqinnermut piginnaasanillu ineriartortitsinermut aningaasartuutit politikkip qanoq piviusunngortinneqarnissaanik Naalakkersuisut aalajangiinerat apeqqutaassaaq. Aningaasartuutit taakku ukiumoortumik aningaasanut inatsisini pingaarnersiorneqartariaqassapput.

Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu suliniutit avataanit sulisussarsiornissamut pisariaqartitsineq annikillisarinnavaat. Aamma pisortat ingerlatsiviini ingerlaavartumik ingerlatsineq aqutsinermilu piginnaasaqarneq nukittorsarsinnaavaat.

Namminersortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut namminersorlutik inuussutissarsiortunut allanut toqqaannartumik kinguneqassasoq naatsorsuutigineqangilaq. Suliffeqarfiit pisortanit tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit pigineqartut anguniakkanik aalajangersaanermut, malitseqartitsinermut nalunaarusiortarnermullu atatillugu allaffissornikkut sulinissamik pisariaqartitsisinnaapput. Annertussusia politikkip qanoq ilusilerneqarnissaa apeqqutaassaaq.

Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu piginnaasanik ineriartortitsineq sulisullu piginnaasaqartut amerlanerulernerat suliffeqarnermi tamarmiusumi iluaqutaasinnaavoq.

Innuttaasunut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassat

Siunnersuut innuttaasunut toqqaannartumik aningaasatigut imaluunniit allaffissornikkut kinguneqassasoq naatsorsuutigineqangilaq.

Piffissaq ungasinnerusoq eqqarsaatigalugu siunnersuut Kalaallit/Inuit suliffimminni qaffakkiartornissamut piginnaasaminnillu ineriartortitsinissamut periarfissaannik pitsaanerulersitsisinnaavoq. Aamma pisortani aqutsinermi periusissiornermilu pingaarutilinnik atorfinni Kalaallit/Inuit sinniisoqarnerat nukittorsarneqarsinnaavoq.